

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie świeckim

ZA 2015 ROK

**OPRACOWANIE: CENTRUM AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ
POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W ŚWIECIU**

Spis treści

Wstęp	4
1. Analiza ogólnej sytuacji panującej na lokalnym rynku pracy.	10
1.1. Ogólna analiza sytuacji na rynku pracy.....	10
1.2. Analiza bezrobotnych i wolnych miejsc pracy według wielkich grup zawodowych.....	13
2. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych	17
3. Analiza umiejętności i uprawnień	20
4. Analiza lokalnego rynku edukacyjnego.....	21
4.1 Informacja o liczbie oraz strukturze absolwentów i bezrobotnych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych według poziomu wykształcenia.	21
4.2 Informacja o liczbie oraz strukturze absolwentów i bezrobotnych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych według zawodu.....	23
5. Analiza lokalnego rynku pracy na podstawie badań kwestionariuszowych przedsiębiorców.	24
5.1 Założenia badawcze.....	24
5.2 Charakterystyka próby badawczej.....	24
5.3 Zmiany w zatrudnieniu w 2015 roku.....	26
5.4 Pozyskanie nowych pracowników.	30
5.5 Prognoza rynku pracy	32
Podsumowanie	35
Aneks statystyczny.....	37

Wstęp¹

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych rozumiany jest jako proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na lokalnym rynku pracy. Analizie poddaje kształtowanie się popytu na pracę oraz podaż zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym. Pozwala formułować na tej podstawie oceny, wnioski oraz prognozy niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania systemów szkolenia osób bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Prowadzenie tak rozumianego monitoringu lokalnego rynku pracy, pozwala między innymi na:

- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej powiatowego rynku pracy,
- stworzenie bazy informacyjnej dla przewidywania struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym,
- określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych, zapewnienie ich spójności z potrzebami rynku pracy,
- korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego,
- usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów oraz kwalifikacji deficytowych i nadwyżkowych na lokalnych rynkach pracy,
- ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

---

¹ Przedstawiony opis przygotowany został na podstawie „Nowej metodologii prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy” , Instytut Nauk Społeczno-Ekonomicznych, Łódź 2012 oraz wskazówek Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu „Przygotowanie powiatowego raportu rocznego z monitoringu zawodów deficytowych

i nadwyżkowych – założenia nowej metodologii i praktyczne wskazówki

Zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz.U. z 2015 r. Nr 149 z późn. zm.) prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu województwa oraz powiatu w zakresie polityki rynku pracy.

W 2015 roku wprowadzona została nowa metodologia prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy. Nowy sposób przygotowania monitoringu opracowany został przez Instytut Nauk Społeczno-Ekonomicznych z Łodzi, na zlecenie Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich.

W ramach nowej metodologii, podobnie jak dotychczas, monitoring zawodów prowadzony jest na trzech poziomach terytorialnych: powiatowym, wojewódzkim i krajowym. Obecna analiza rynku pracy wykorzystuje dodatkowo nowe rozwiązania metodologiczne, które zmieniają m. in. zakres wykorzystywanych źródeł danych, sposób prezentacji wyników monitoringu czy sposób definiowania zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Poniżej przedstawiono przydatne definicje oraz wyjaśnienia.

Zawody deficytowe to takie, na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów deficytowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest wyższa niż liczba bezrobotnych, odsetek długotrwale bezrobotnych jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody zrównoważone to takie, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie zbliżone do liczby bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów zrównoważonych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych, odsetek bezrobotnych długotrwale jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody nadwyżkowe to takie, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów nadwyżkowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest niższa niż liczba

bezrobotnych, długotrwałe bezrobocie jest relatywnie wysokie, a napływ bezrobotnych przewyższa ich odpływ w danym okresie sprawozdawczym.

Do 2014 roku w identyfikacji zawodów deficytowych i nadwyżkowych stosowany był tylko jeden wskaźnik – intensywność nadwyżki/deficytu². W efekcie każdy z zawodów przypisany był do jednej z wyżej wymienionych grup. Obecnie identyfikacja odbywa się poprzez łączne zastosowanie trzech wskaźników: dostępności ofert pracy, długotrwałego bezrobocia i płynności bezrobotnych. W wyniku takiego działania tylko nieznaczna część zawodów (około 10% - 15%) przynależy do zawodów deficytowych, zrównoważonych lub nadwyżkowych. Pozostałe zawody mają status nieokreślony.

Tabela 1 Identyfikacja zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Zawody	Wskaźnik dostępności oferty pracy (B/O_t^k)	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia (WDB_t^k)	Wskaźnik płynności bezrobotnych (WPB_t^k)
deficytowe	$B/O_t^k < 0,9$	$WDB_t^k \leq Me^3$ lub brak wartości	$WPB_t^k \geq 1$ lub brak wartości
zrównoważone	$0,9 \leq B/O_t^k \leq 1,1$	$WDB_t^k \leq Me$ lub brak wartości	$WPB_t^k \geq 1$ lub brak wartości
nadwyżkowe	$B/O_t^k > 1,1$ lub brak wartości	$WDB_t^k > Me$	$WPB_t^k < 1$

Źródło: Nowa metodologia prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy.

Wskaźnika dostępności ofert pracy:

$$B/O_t^k = \frac{\bar{B}_t^k}{\bar{O}_t^k}$$

gdzie:

$\bar{B}_t^k$ – średniomiesięczna liczba bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t,

$\bar{O}_t^k$ – średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy w grupie zawodów k w okresie t.

² Wskaźnik liczony jako: iloraz liczby zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w danym zawodzie, w badanym okresie i liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie, w badanym okresie.

³ Me – Mediana (wartość środkowa – 50% obserwacji ma wartość mniejszą, a 50% wartość większą).

Wskaźnik liczony jest jako: iloraz średniomiesięcznej liczby bezrobotnych w danej grupie zawodów, w badanym okresie i średniomiesięcznej liczby wolnych miejsc pracy dostępnych w PUP i Internecie w danej grupie zawodów, w badanym okresie.

Miernik informuje o dostępności oferty pracy dla bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów. Im wyższa wartość wskaźnika, tym dostępność jest niższa i szansa na znalezienie zatrudnienia w grupie zawodów k jest mniejsza. Wskaźnik przyjmuje wartości z przedziału od zera do nieskończoności.

Wskaźnik = 0 – brak bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k. Dostępność oferty jest bardzo wysoka, a grupa zawodów k jest maksymalnie deficytowa.

Wskaźnik < 1 – przeciętnie każdy bezrobotny z danej elementarnej grupy ma szansę znaleźć pracę. Liczba dostępnych ofert pracy przewyższa liczbę bezrobotnych w grupie zawodów k.

Wskaźnik > 1 – dostępność oferty pracy jest relatywnie niska, gdyż liczba bezrobotnych przewyższa liczbę ofert pracy w grupie zawodów k.

Brak wartości – oferty pracy w elementarnej grupie zawodów k nie są dostępne, w rezultacie szansa znalezienia pracy jest zerowa, a cecha k jest maksymalnie nadwyżkowa.

Wskaźnika długotrwałego bezrobocia:

$$WDB_t^k = \frac{DB_t^k}{B_t^k} * 100$$

gdzie:

DB_t^k – liczba długotrwanie bezrobotnych w grupie zawodów k na koniec okresu t,

B_t^k – liczba zarejestrowanych bezrobotnych w grupie zawodów k na koniec okresu t.

Wartość wskaźnika informuje o tym, jaki odsetek bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów stanowią długotrwanie bezrobotni. Im większa wartość wskaźnika tym więcej osób jest długotrwanie bezrobotnych w danej grupie zawodów. Wskaźnik przyjmuje wartości od 0% (sytuacja, w której bezrobotni długotrwanie nie występują) do 100% (w

przypadku, gdy każdy bezrobotny w elementarnej grupie zawodów jest długotrwale bezrobotnym).

Wskaźnik płynności bezrobotnych:

$$WPB_t^k = \frac{OB_t^k}{NB_t^k}$$

gdzie:

OB_t^k – odpływ bezrobotnych w grupie zawodników k w okresie t,

NB_t^k – napływ bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t.

Wartość miernika wskazuje na kierunek i natężenie ruchu bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k.

Wskaźnik < 1 – napływ przewyższa odpływ, co oznacza wzrost liczby bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k.

Wskaźnik = 1 – odpływ jest równy napływowi (oba niezerowe), przez co liczba bezrobotnych w grupie zawodów k nie ulega zmianie.

Wskaźnik > 1 – odpływ przewyższa napływ, co oznacza spadek bezrobotnych w zawodzie k.

Brak wartości – napływ jest równy zero.

Zakres tematyczny monitoringu dotyczy zawodów i specjalności określonych w klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. /Dz.U. z 2014 r., poz. 1145/)

Podstawowym źródłem informacji dotyczących liczby bezrobotnych i ofert pracy są dane gromadzone przez powiatowy urząd pracy w systemie Syriusz. W celu pełniejszej analizy lokalnego rynku pracy w ramach nowej metodologii dodane zostały dwa nowe źródła danych. Należy do nich realizowane przez wojewódzkie urzędy pracy badanie publikowanych w Internecie ofert pracy oraz prowadzenie przez powiatowe urzędy pracy badania lokalnych pracodawców. Dodatkowo, na poziomie lokalnym, wykorzystywane są dane o absolwentach i uczniach szkół ponadgimnazjalnych zaczerpnięte z Systemu Informacji Oświatowej MEN.⁴

---

⁴ Na potrzeby wdrożenia nowej metodologii przygotowane zostały narzędzia informatyczne wspomagające proces prowadzenia monitoringu:

- serwis ogólnopolski www.mz.praca.gov.pl, na którym publikowane są dane wynikowe dla kraju oraz wszystkich województw i powiatów,

Dane o zawodach deficytowych i nadwyżkowych, począwszy od 2015 roku dostępne są w ramach informacji sygnałnych za I i II półrocze danego roku. Publikowane są one w ogólnopolskim serwisie www.mz.praca.gov.pl. Dodatkowo przygotowywane są raporty roczne zawierające część opisową oraz roczne rankingi zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Takim właśnie raportem jest poniższe opracowanie.⁵

-
- moduł w systemie Syriusz do badania lokalnych pracodawców,
  - moduł w systemie WUP Viator do badania ofert pracy dostępnych w Internecie.

⁵ Terminy publikowania informacji sygnałnych:

- koniec sierpnia – informacja sygnałna za I półrocze danego roku kalendarzowego,
- koniec lutego – informacja sygnałna za II półrocze minionego roku kalendarzowego.

Terminy publikowania raportów rocznych:

- marzec – raporty powiatowe,
- czerwiec – raporty wojewódzkie oraz raport krajowy.

1. Analiza ogólnej sytuacji panującej na lokalnym rynku pracy.

1.1. Ogólna analiza sytuacji na rynku pracy.

Na koniec 2015 roku stopa bezrobocia w powiecie świeckim wynosiła 12,4% (o 3,1 punktu procentowego mniej niż na koniec roku 2014). Pod względem najniższej stopy bezrobocia, podobnie jak w minionych latach, powiat zajmował trzecie miejsce w województwie (za powiatem bydgoskim i powiatem brodnickim). W tym samym czasie w Polsce stopa bezrobocia wynosiła 9,8% (o 1,8% pkt. proc. mniej niż na koniec 2014 r.), a w województwie kujawsko-pomorskim 13,3% (o 2,2% pkt. proc. mniej niż na koniec 2014 r.).

Mapa 1 Stopa bezrobocia w województwie kujawsko - pomorskim (stan na dzień 31.12.2015r.)

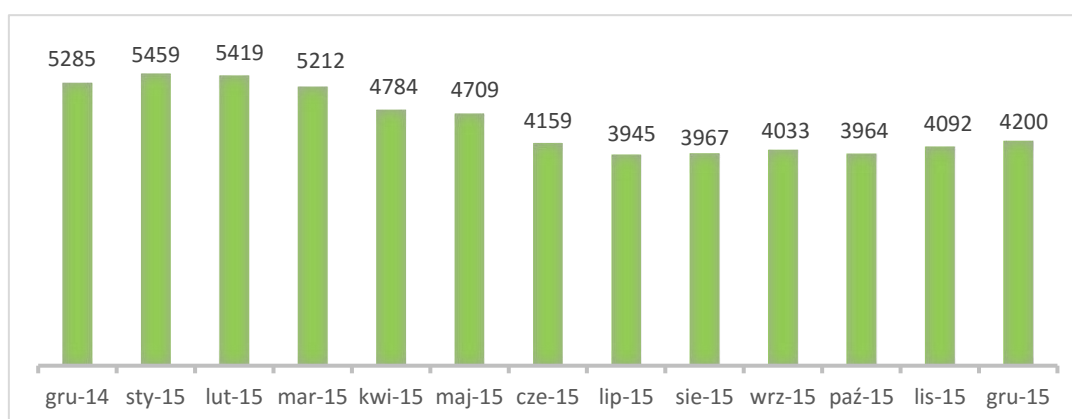
Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Źródło: dane statystyczne Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu - <http://www.wup.torun.pl/statystyka/stopa.php>

Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Świeciu zarejestrowanych pozostawało 4200 bezrobotnych. W porównaniu z końcem roku 2014 liczba bezrobotnych w powiecie zmniejszyła się o 1085 osób tj. 20,53%. W tym samym czasie liczba bezrobotnych w województwie zmniejszyła się o 15,6% a w kraju o 14,3%.

Zmiany liczby zarejestrowanych bezrobotnych na przestrzeni poszczególnych miesięcy 2015 roku kształtują się podobnie jak w latach ubiegłych. Okresy najwyższego poziomu bezrobocia w powiecie świeckim przypadają na miesiące zimowe, a najniższego na miesiące letnie (w szczególności sierpień, gdy w ewidencji pozostawało 3945 osób bezrobotnych).

Wykres 1 Liczba zarejestrowanych osób w powiecie świeckim w poszczególnych miesiącach w okresie od 31.12.2014r. do 31. 12.2015r.

Źródło: Sprawozdania o rynku pracy MPiPS – 01 za rok 2014 i 2015.

W roku 2015 w Powiatowym Urzędzie Pracy w Świeciu, zarejestrowało się 7106 nowych bezrobotnych (o 7,1% mniej niż w roku poprzednim). Natomiast z rejestrów wyłączono 8191 osób (o 6% mniej niż w roku 2014).

Tabela 2 Liczba nowych rejestracji osób bezrobotnych oraz liczba osób wyłączonych z ewidencji bezrobotnych w latach 2014 i 2015.

Rok	Liczba nowych rejestracji osób bezrobotnych	Liczba osób wyłączonych z ewidencji
2015	7106	8191
2014	7646	8711

Źródło: system Syriusz

W ciągu roku nie zmieniła się w istotny sposób struktura bezrobotnych pod względem cech społeczno-demograficznych. W końcu roku 2015 większość bezrobotnych stanowiły kobiety (60,93%). Osoby niepełnosprawne to 6,43%. Utrzymuje się wysoki udział grup, którym najtrudniej podjąć pracę. Ponad połowa zarejestrowanych (56,90% to osoby długotrwale bezrobotne. Blisko 40% bezrobotnych nie posiada kwalifikacji zawodowych, a ponad 20% doświadczenia zawodowego. Na strukturę bezrobotnych wpływ mają także niekorzystne zmiany demograficzne. Zmniejszyła się udział grupy osób do 25 r. życia (19,81%, rok wcześniej 21,25%), a wzrasta udział bezrobotnych po 50 r. życia (23,95%, rok wcześniej 22,65%).

Tabela 3 Najliczniejsze grupy osób zarejestrowanych w PUP Świecie – stan na dzień 31.12.2014r. oraz dzień 31.12.2015r.

Lp.	Rodzaj grup osób zarejestrowanych	Stan na dzień 31.12.2014r.*		Stan na dzień 31.12.2015r.	
		Liczba bezrobotnych	% Udziału w ogóle osób zarejestrowanych	Liczba bezrobotnych	% Udziału w ogóle osób zarejestrowanych
1.	Bezrobotni ogółem	5285	100	4200	100
2.	Kobiety	3091	58,49	2559	60,93
3.	Osoby do 30 roku życia	x	x	1435	34,17
4.	Bezrobotni do 25 roku życia	1123	21,25	832	19,81
5.	Długotrwale bezrobotni	3110	58,85	2390	56,90
6.	Bez kwalifikacji zawodowych	1966	37,2	1640	39,05
7.	Bez doświadczenia zawodowego	1168	22,1	892	21,24
8.	Powyżej 50 roku życia	1197	22,65	1006	23,95
9.	Niepełnosprawni	353	6,68	270	6,43

Źródło: Sprawozdania o rynku pracy MPiPS – 01 za rok 2014 i 2015.

*Brak informacji na temat liczby osób bezrobotnych w wieku do 30 roku życia w kolumnie z 2014 roku wynika ze zmian ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, która wcześniej nie uwzględniała takiej grupy wiekowej jako osób będących w szczególnej sytuacji, a tym samym raport MPiPS nie podawał takich danych ilościowych.

Pracodawcy zgłosili do Powiatowego Urzędu Pracy w Świeciu w roku 2015 ponad 3 tysiące wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej z czego większość stanowiły oferty pracy niesubsydiowanej.

Tabela 4 Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone do Powiatowego Urzędu Pracy w Świeciu w latach 2014 i 2015.

Rok	Ogół zgłoszonych wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej	Miejsca subsydiowane	% udział miejsc subsydiowanych w ogóle zgłoszonych
2015	3301	1513	45,84%
2014	3283	1733	52,79%

Źródło: Załącznik 3 do sprawozdania MPiPS – 01 Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności za 1 i 2 półrocze roku 2014 i 2015.

1.2. Analiza bezrobotnych i wolnych miejsc pracy według wielkich grup zawodowych

Źródłem informacji o strukturze bezrobotnych oraz wolnych miejsc pracy są dane zamieszczone w ogólnopolskim serwisie internetowym www.mz.praca.gov.pl. Do przygotowania zamieszczonych tam zestawień posłużyły dane z systemu Syriusz oraz przygotowane przez WUP w Toruniu dane o liczbie ofert pracy zamieszczanych w Internecie.⁶

Wśród osób rejestrujących się jako bezrobotne w roku 2015 dominowali pracownicy usług i sprzedawcy (napływ - 1907 osób), robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (napływ - 1337 osób) oraz pracownicy wykonujący prace proste (napływ - 1148 osób). Natomiast najmniej bezrobotnych przybyło wśród pracowników sił zbrojnych (napływ - 3 osoby) oraz kierowników (napływ - 44 osób). Jednocześnie z ewidencji bezrobotnych wyrejestrowało się najwięcej pracowników usług i sprzedawców (odpływ 2142 osób) oraz robotników przemysłowych i rzemieślników (odpływ 1608 osób).

Analiza wskaźnika płynności bezrobotnych wskazuje jednak, że na terenie powiatu świeckiego ubyło bezrobotnych techników i innego średniego personelu oraz rolników, ogrodników, leśników i rybaków. Zwiększyła się natomiast liczba bezrobotnych przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników.

⁶ Badaniem objęte są oferty pracy dostępne na portalu Zielona Linia (zielonalinia.gov.pl). Dane z każdego poniedziałku i środy kwietnia oraz października danego roku gromadzone są w ogólnopolskim systemie WUP Viator. Zweryfikowane przez WUP ogłoszenia automatycznie uogólniane są dla I i II półrocza danego roku.

Wskaźnik długotrwałego bezrobocia wskazuje natomiast, że najczęściej długotrwałe bezrobotnych jest w grupie zawodów: rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy (72,07), technicy i inny średni personel (59,80) oraz pracownicy usług i sprzedawcy (59,73). Dla grupy siły zbrojne powyższy wskaźnik wynosi 0, co oznacza, że w tej grupie zawodów osoby długotrwałe bezrobotne nie występują.

Na koniec 2015 roku na terenie powiatu świeckiego najczęściej było bezrobotnych sprzedawców sklepowych – ekspedientów (630 osób), gospodarzy budynków (255) oraz robotników wykonujących prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowanych (163), robotników wykonujących prace proste w budownictwie ogólnym (129), kucharzy (126), pomocy i sprzątaczek biurowych, hotelowych i pokrewnych (103). Bezrobotni absolwenci to przede wszystkim sprzedawcy sklepowi (36 osób), fryzjerzy (12 osób) i kucharze (11). Szczegółowe dane dotyczące liczby bezrobotnych według elementarnych grup zawodów zawiera Tabela II (Aneks).

Na potrzeby niniejszego opracowania w celu określenia zapotrzebowanie na pracowników na lokalnym rynku pracy analizie poddano 3246 ofert pracy zgłoszonych do Centralnej Bazy Ofert Pracy⁷ oraz zamieszczonych w Internecie. Oferty zgłoszone do CBOP stanowiły 95,96% ogółu analizowanych ofert pracy (3115 ofert), a 4,04% ogółu stanowiły oferty internetowe (131 ofert). Tabela III (Aneks) ilustruje procentowy udział liczby ofert pracy w poszczególnych wielkich grupach zawodów ze względu na miejsce zgłoszenia oferty pracy, natomiast Tabela I (Aneks) pokazuje napływ wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej w 2015r.

Pracodawcy poszukujący pracowników za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy w Świeciu w roku 2015 zainteresowani byli zatrudnieniem pracowników usług i sprzedaży (864 ofert pracy), robotników przemysłowych i rzemieślników (743 oferty pracy), pracowników wykonujących prace proste (486 ofert pracy). Badanie przez Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu pojawiających się w Internecie ofert pracy, pozwala poszerzyć wiedzę na temat zapotrzebowania na zawody na lokalnym rynku pracy. Poprzez

---

⁷ W skład Centralnej Bazy Ofert Pracy (CBOP) wchodzi oferty pracy zgłoszone w Powiatowym Urzędzie Pracy, Ochotniczym Hufcu Pracy oraz oferty EURES.

ogłoszenia zamieszczone w Internecie, w 2015 roku pracodawcy poszukiwali najczęściej pracowników o wysokich kwalifikacjach czyli różnego rodzaju specjalistów (73 oferty pracy) oraz kierowników (21 ofert pracy).

Biorąc pod uwagę wskaźnik dostępności ofert pracy, opracowywany dla elementarnych grup zawodów, w roku 2015 najmniejsze szanse na otrzymanie oferty pracy, a tym samym podjęcie zatrudnienia, miały osoby bezrobotne posiadające kwalifikacje w następujących obszarach:

- 8131 - Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych (200,00 – wskaźnik dostępności ofert pracy)
- 6130 - Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej (195,50)
- 8219 - Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani (162,00)
- 3115 - Technicy mechanicy (161,00)
- 5311 - Opiekunowie dziecięcy (155,00)
- 7533 - Szwaczki, hafciarki i pokrewni (155,00)
- 2421 - Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji-151,00
- 8171 - Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru (136,00)
- 3220 - Dietetycy i żywieniowcy (135,50)
- 8182 - Maszyniści kotłów parowych i pokrewni (123,00)
- 9312 - Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni (119,40)
- 3431 - Fotografowie (114,00)
- 7531 - Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni (101,80)
- 9214 - Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie (99,00)
- 3331 - Spedytorzy i pokrewni (86,00)
- 4211 - Kasjerzy bankowi i pokrewni (80,00)
- 2643 - Filolodzy i tłumacze (62,00)
- 5141 - Fryzjerzy (61,75)
- 7422 - Monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych (60,50)
- 8341 - Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych (58,00)
- 9121 - Praczniki ręczne i prasowacze (57,00)
- 8153 - Operatorzy maszyn do szycia (55,00)
- 5243 - Agenci sprzedaży bezpośredniej (51,00)
- 7514 - Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych (49,00)
- 7323 - Introligatorzy i pokrewni (46,00)
- 9129 - Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątniem (44,00)
- 6210 - Robotnicy leśni i pokrewni (42,00)
- 8312 - Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni (40,67)
- 3512 - Technicy wsparcia informatycznego i technicznego (40,60)

Natomiast wysoką dostępność ofert pracy i duże szanse podjęcia zatrudnienia mieli w powiecie świeckim bezrobotni posiadający kwalifikacje w zawodach:

- 2412 - Doradcy finansowi i inwestycyjni (0,06)
- 1323 - Kierownicy do spraw budownictwa (0,25)
- 2141 - Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji (0,28)
- 3423 - Instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej (0,32)
- 7111 - Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków (0,50)
- 2320 - Nauczyciele kształcenia zawodowego (0,90)
- 7123 - Tynkarze i pokrewni (0,97)

Największe trudności z pozyskaniem ofert pracy mogą mieć osoby bezrobotne nieposiadające zawodu, które na koniec grudnia 2015 roku stanowiły 12,05% ogółu zarejestrowanych.

Tabela 5 Bezrobotni bez zawodu w 2015 roku.

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	w tym bezrobotni bez zawodu	Odsetek bezrobotnych bez zawodu (%)*
Ogółem	4 200	506	12,05%
wg poziomu wykształcenia:			
gimnazjalne i poniżej	1 527	318	20,82%
zasadnicze zawodowe	1 314	31	2,36%
średnie ogólnokształcące	414	93	22,46%
policealne i średnie zawodowe	727	64	8,80%
wyższe	218	0	0,00%

*Odsetek bezrobotnych wyliczany jest jako stosunek bezrobotnych bez zawodu wg stanu w końcu okresu sprawozdawczego do ogółu bezrobotnych w ramach danej analizowanej kategorii.

Zawodu zdobytego w toku kształcenia lub doświadczenia zawodowego nie posiada co piąty bezrobotny z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym oraz co piąty bezrobotny z wykształceniem średnim ogólnokształcącym. Problem ten dotyczy również dużej części osób bezrobotnych, którzy ukończyli kształcenie na poziomie średnim zawodowym lub policealnym nie uzyskując jednak zawodu. Zawodu nie posiada co dziesiąty bezrobotny posiadający wykształcenie policealne lub średnie zawodowe.

2. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Zawody deficytowe to takie w których liczba dostępnych ofert pracy jest większa od średniego stanu bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym, odsetek długotrwale bezrobotnych jest nieznaczny i nie przekracza mediany, a odpływ bezrobotnych przekracza ich napływ (lub jest równy) w danym okresie sprawozdawczym.

Na terenie powiatu świeckiego w roku 2015 zawody deficytowe to zawody z grup elementarnych: doradcy finansowi i inwestycyjni, kierownicy do spraw budownictwa, inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji, instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej oraz monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków.

Tabela 6 Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2015 roku.

DEFICYT								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy (%)
2412	Doradcy finansowi i inwestycyjni	0,17	3,00	0,06	-	1,00	21,74	13,04
1323	Kierownicy do spraw budownictwa	0,08	0,33	0,25	-	-	0,00	0,00
2141	Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	0,42	1,50	0,28	0,00	1,00	0,00	0,00
3423	Instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej	0,67	2,08	0,32	-	1,67	0,00	0,00
7111	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	0,17	0,33	0,50	-	1,00	33,33	0,00

Wśród zawodów zrównoważonych (takich w których liczba bezrobotnych jest zbliżona do liczby zgłoszonych w danym okresie sprawozdawczym wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej, odsetek długotrwale bezrobotnych nie przekracza mediany,

natomiast odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ (lub jest równy) w okresie sprawozdawczym) w 2015 roku również wystąpiły dwie elementarne grupy zawodów, tj. tynkarze i pokrewni (wskaźnik dostępności ofert pracy - 0,97) oraz asystenci dentystyczni (wskaźnik dostępności ofert pracy - 1,00).

Tabela 7 Ranking elementarnych grup zawodów zrównoważonych w 2015 roku.

RÓWNOWAGA						
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy (%)
7123	Tynkarze i pokrewni	5,08	5,25	0,97	100,00	66,67
3251	Asystenci dentystyczni	0,25	0,25	1,00	100,00	100,00

Dużą część zawodów występujących w rejestrach Powiatowego Urzędu Pracy w Świeciu w 2015 roku stanowią zawody maksymalnie nadwyżkowe i nadwyżkowe.

Zawody maksymalnie nadwyżkowe to zawody, w których zarejestrowani byli bezrobotni, ale nie występowały żadne oferty pracy. Wskaźnik dostępności ofert pracy nie przyjmuje tutaj żadnych wartości. Natomiast w przypadku zawodów nadwyżkowych występuje zapotrzebowanie na konkretnych pracowników, jednak jest ono niższe niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie, w danym okresie sprawozdawczym. Taka sytuacja przekłada się w analizowanym okresie, na relatywnie wysoki poziom długotrwałego bezrobocia oraz niski odpływ bezrobotnych posiadających dany zawodem.

Na terenie powiatu świeckiego w 2015 roku zawodami nadwyżkowymi były: operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni, specjaliści do spraw rynku nieruchomości, listonosze i pokrewni, pomoce kuchenne, sekretarki (ogólne). Wartość przedstawionych w poniższej tabeli wskaźników dostępności ofert pracy, długotrwałego bezrobocia oraz płynności bezrobotnych wskazuje, że bezrobotni posiadający powyższe zawody mogą mieć trudności w znalezieniu odpowiedniego miejsca pracy i prawdopodobnie będą borykać się z długotrwałym bezrobociem.

Tabela 8 Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2015 roku.

NADWYŻKA								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy (%)
8160	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	14,00	0,42	33,60	53,33	0,86	80,00	60,00
2440	Specjaliści do spraw rynku nieruchomości	2,50	0,08	30,00	66,67	0,75	0,00	0,00
4412	Listonosze i pokrewni	7,50	0,67	11,25	55,56	0,81	62,50	25,00
9412	Pomoce kuchenne	37,25	4,92	7,58	51,22	0,90	77,97	59,32
4120	Sekretarki (ogólne)	2,83	1,33	2,13	66,67	0,67	93,75	87,50

W jeszcze trudniejszej sytuacji mogą być bezrobotni przedstawiciele zawodów maksymalnie nadwyżkowych wśród których w roku 2015 znaleźli się technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani (14 bezrobotnych), operatorzy maszyn do produkcji drewna i pokrewni (4 bezrobotnych), pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni (3 bezrobotnych), hodowcy drobiu (2 bezrobotnych), marynarze i pokrewni /z wyłączeniem sił zbrojnych/ (1 bezrobotny). /Tabela IV (Aneks)/

3. Analiza umiejętności i uprawnień

Pracodawcy, poszukując pracowników poza wymaganiami dotyczącymi kwalifikacji w konkretnym zawodzie, stawiają również wymagania dotyczące konkretnych umiejętności i dodatkowych uprawnień. Analiza informacji dotyczących wymagań pracodawców wykazała, że w roku 2015 pracodawcy poszukując pracowników o wysokich i średnich kwalifikacjach oczekiwali od nich przede wszystkim zdolności komunikacyjnych oraz umiejętności obsługi komputera. Natomiast w przypadku pracowników o niższych kwalifikacjach pracodawcy oczekiwali przede wszystkim sprawności psychofizycznej i psychomotorycznej.

1. Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy- wykonywanie obliczeń (61,90- odsetek ofert pracy) oraz wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków (57,14),
2. Specjaliści – znajomość języków obcych (15,07) oraz planowanie i organizacja pracy własnej (14,74),
3. Technicy i inny średni personel - komunikacja ustna/ komunikatywność (11,81),
4. Pracownicy biurowi - obsługa komputera i wykorzystanie internetu (9,49),
5. Pracowników usług i sprzedaży - komunikacja ustna/ komunikatywność (5,17),
6. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy - sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna (5,15),
7. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń - wykonywanie obliczeń (3,90),
8. Pracownicy wykonujący prace proste - sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna (9,64).

4. Analiza lokalnego rynku edukacyjnego.

4.1 Informacja o liczbie oraz strukturze absolwentów i bezrobotnych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych według poziomu wykształcenia.

Jednym z elementów analizy rynku edukacyjnego jest analiza danych o absolwentach szkół ponadgimnazjalnych. Pozwala ona wskazać w jakim stopniu kompetencje i wiedza uzyskana w trakcie nauki dają absolwentom szansę na odnalezienie się na rynku pracy i nie pozostawanie w rejestrach urzędu pracy. Na potrzeby niniejszego opracowania przyjmuje się, że absolwent to osoba, która w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie czy innym dokumencie potwierdzającym ukończenie szkoły lub zaświadczeniu o ukończeniu kursu, pozostaje w rejestrach urzędu pracy.

Miernikiem pozwalającym na identyfikację elementarnych grup zawodów/kierunków nauki i szkół w których absolwenci mają trudności ze znalezieniem pracy jest wskaźnik frakcji bezrobocia wśród absolwentów. Im wartość wskaźnika jest mniejsza tym grupa zawodów będzie bardziej dostosowana do potrzeb lokalnego rynku pracy, a absolwenci z tymi zawodami będą mieli większe szanse na znalezienie pracy. Z kolei wskaźnik frakcji absolwentów wśród bezrobotnych pokazuje jak wysoki jest odsetek bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów. Wskaźnik ten może wskazywać na łatwość i szybkość znajdowania pracy przez absolwentów.

W 2015 roku na terenie powiatu świeckiego szkoły ponadgimnazjalne ukończyło 783 absolwentów. Największą grupę stanowili absolwenci liceów ogólnokształcących (443 osób, 56,58 % ogółu) oraz techników (172 osób, 21,97% ogółu). Sytuacja ta odzwierciedla się w napływie absolwentów do ewidencji urzędu pracy. Na koniec 2015 w ewidencji bezrobotnych zarejestrowanych było 42 absolwentów liceów ogólnokształcących oraz 68 absolwentów techników.

Jednocześnie wysokość wskaźnika frakcji bezrobotnych absolwentów wskazuje, że jako osoby bezrobotne rejestruje się najwięcej absolwentów szkół zawodowych (63,33%), szkół policealnych (51,85%) oraz techników (39,53%).

Tabela 9 Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2015 roku

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	120	120	76	63,33%
szkoła przysposabiająca do pracy	7	-	0	-
technikum	172	140	68	39,53%
liceum ogólnokształcące	443	-	42	9,48%
liceum profilowane	-	-	0	-
liceum uzupełniające	14	-	3	21,43%
szkoła policealna	27	27	14	51,85%

Analizując sytuację absolwentów poszczególnych szkół kształcących na terenie powiatu świeckiego zauważyć można, że do rejestru osób bezrobotnych trafia stosunkowo niewielki odsetek absolwentów Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych „Oskar” w Świeciu (ukończyło 140 osób, wskaźnik bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów – 2,86%), Liceum Ogólnokształcącego im. Floriana Ceynowy w Świeciu (ukończyło 124 osób, wskaźnik bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów – 4,84%) oraz Technikum w Świeciu (174 osoby, wskaźnik bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów – 5,75%). Natomiast problem bezrobocia dotyczy dużej części absolwentów Zasadniczej Szkoły Zawodowej nr 1 w Świeciu, którą w roku 2015 ukończyło 145 osób, 26,21% z nich pozostawało na koniec roku w ewidencji urzędu pracy.

4.2 Informacja o liczbie oraz strukturze absolwentów i bezrobotnych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych według zawodu.

Analiza rynku edukacyjnego dokonana w oparciu o liczbę uczniów ostatniego roku i absolwentów szkół pozwala na poszerzenie informacji o deficycie i nadwyżce zawodów z lokalnego rynku pracy.

Tabela VI (Aneks) obrazuje informacje dotyczące ilości uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych. Z zawartych w niej danych można wywnioskować, iż zawody w których obecnie kształcą się uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych w większości nie wpisują się w zawody występujące w rejestrach Powiatowego Urzędu Pracy w Świeciu.

W 2015 roku na terenie powiatu świeckiego największą liczbę absolwentów odnotowano w zawodzie: sprzedawcy sklepowi (58 absolwentów, wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów – 46,55%), spedytorzy i pokrewni (47 absolwentów, wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów – 19,15%) oraz technicy wsparcia informatycznego i technicznego (34 absolwentów, wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów – 23,53%). Tabela VII (Aneks) przedstawia zestawienie elementarnych grup zawodów, w których w 2015 roku odnotowano rejestracje wśród absolwentów. Można zaobserwować, że w grupach zawodów takich jak elektromechanicy i elektromonterzy (wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów - 100,00 %), fryzjerzy (83,33) czy kucharze (71,43%) wystąpił najwyższy poziom frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów.

5. Analiza lokalnego rynku pracy na podstawie badań kwestionariuszowych przedsiębiorców.

5.1 Założenia badawcze.

Na potrzeby monitoringu we wrześniu 2015 roku przeprowadzone zostało badanie lokalnych pracodawców. Miało ono na celu diagnozę sytuacji panującej na lokalnym rynku pracy w 2015 roku oraz zmian wielkości i struktury zatrudnienia planowanych na 2016 rok.

Badaniem objęte zostały podmioty zatrudniające przynajmniej jednego pracownika. Jako operat losowania zastosowana została Baza Jednostek Statystycznych, której podstawą jest rejestr REGON, jednak w odróżnieniu od niego jest ona aktualizowana w oparciu o wyniki badań statystycznych oraz o informacje pochodzące ze źródeł administracyjnych.

Wielkość próby do badania została wyznaczona w oparciu o poniższy wzór.

$$n = \frac{P(1 - P)}{\frac{e^2}{Z^2} + \frac{P(1 - P)}{N}}$$

gdzie:

P - oszacowana proporcja w populacji,

e - dopuszczalny błąd (zaleca się, aby błąd był nie większy niż 10%),

n - wielkość próby,

N - wielkość populacji,

Z - wartość Z wynikająca z przyjętego poziomu ufności (zakłada się przyjęcie 95% poziomu ufności, dla którego wartość Z= 1,96).

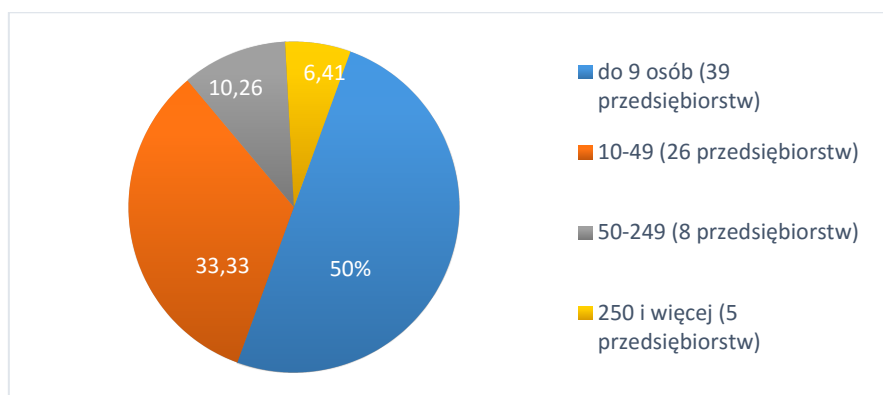
5.2 Charakterystyka próby badawczej.

Zgodnie z założeniami próba cechuje się reprezentatywnością na poziomie klas wielkości przedsiębiorstw, wyrażoną liczbą zatrudnionych (do 9 osób, od 10 do 49 osób, od 50 do 249 osób oraz 250 osób i więcej). Określenie minimalnej liczby wywiadów dla poszczególnych klas wielkości przedsiębiorstw oparto o wskaźniki struktury i wyliczono jako procentowy udział danej klasy wielkości firmy w populacji.

Dział pośrednictwa pracy powyższe badanie prowadził za pomocą metody CATI – wspomaganego komputerowo wywiadu telefonicznego. Badaniem zostało objętych 78

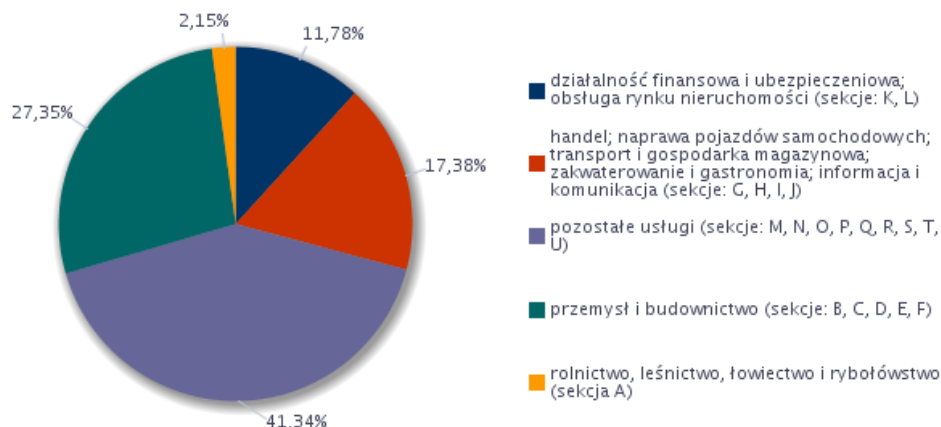

pracodawców z powiatu świeckiego, z których najliczniejszą grupę stanowiły podmioty o liczbie pracujących do 9 osób (39 podmiotów – 50 procent badanego ogółu). Poniżej przedstawiono procentowy udział poszczególnych przedsiębiorstw w badaniu.

Wykres 2 Struktura badanych przedsiębiorstw pod względem liczby zatrudnionych pracowników

Natomiast w zależności od rodzaju prowadzonej działalności najliczniejszą grupę stanowili pracodawcy prowadzący działalność określoną jako pozostałe usługi (41,34 % badanych przedsiębiorstw), do których należały sekcje takie jak: Sekcja M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, Sekcja N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca, Sekcja O – Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne, Sekcja P – Edukacja, Sekcja Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna, Sekcja R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją, Sekcja S – Pozostała działalność usługowa, Sekcja T – Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby, Sekcja U – Organizacje i zespoły eksterytorialne. Najmniejszą badaną grupą były: Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo stanowiące 2,15 procent badanych przedsiębiorstw. Poniższy wykres, biorąc pod uwagę rodzaj prowadzonej działalności, ilustruje strukturę wszystkich badanych przedsiębiorstw.

Wykres 3 Struktura badanych przedsiębiorstw według rodzaju działalności⁸

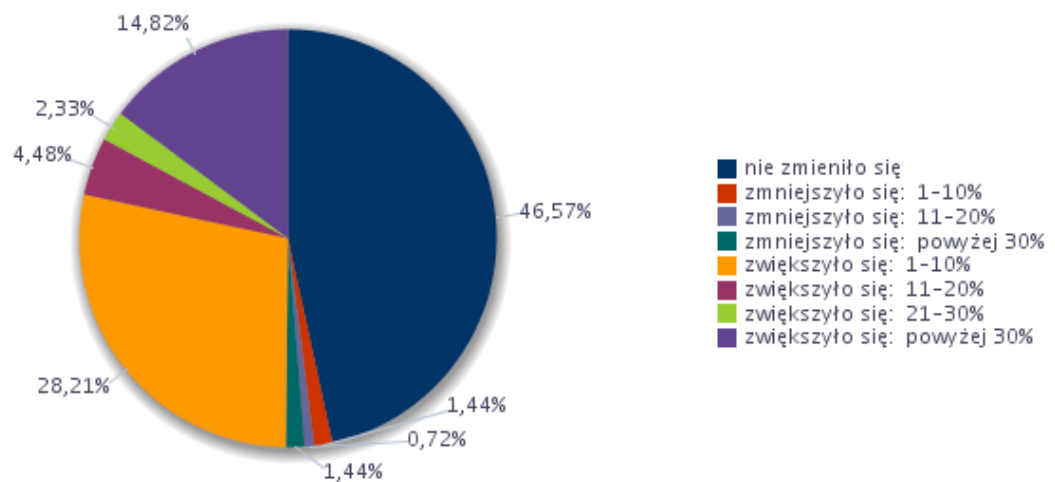
5.3 Zmiany w zatrudnieniu w 2015 roku.

Przeprowadzenie badania wśród przedsiębiorstw pozwoliło na analizę mających miejsce w 2015 roku zmian zatrudnieniowych. W omawianym okresie zwiększenie zatrudnienia zadeklarowało 49,84 procent ankietowanych firm, brak zmiany w tym zakresie 46,57 procent, natomiast zmniejszenie wyłącznie 3,59 procent badanych przedsiębiorstw. Poniższy wykres dodatkowo przedstawia skalę zmian w zatrudnieniu. Aż 28,21 procent

⁸ Podział gospodarki według PKD 2007

- Sekcja A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo
- Sekcja B – Górnictwo i wydobywanie
- Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe
- Sekcja D – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
- Sekcja E – Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
- Sekcja F – Budownictwo
- Sekcja G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
- Sekcja H – Transport i gospodarka magazynowa
- Sekcja I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
- Sekcja J – Informacja i komunikacja
- Sekcja K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa
- Sekcja L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
- Sekcja M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
- Sekcja N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
- Sekcja O – Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne
- Sekcja P – Edukacja
- Sekcja Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna
- Sekcja R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją
- Sekcja S – Pozostała działalność usługowa
- Sekcja T – Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby
- Sekcja U – Organizacje i zespoły eksterytorial

badanych pracodawców zadeklarowało, że poziom zatrudnienia wzrósł w granicach od 1 do 10 procent zatrudnianego personelu, natomiast 14,82 procent badanych zaobserwowało zmniejszenie zatrudnienia w granicy od 11 do 20 procent zatrudnionych.

Wykres 4 Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2015 roku

W celu oceny sytuacji panującej na lokalnym rynku pracy zastosowano wskaźnik zatrudnienia netto. Obliczany jest on jako różnica udziału odpowiedzi pozytywnych i negatywnych. Wskaźnik przyjmuje wartości od -100 do 100. Im niższa wartość prezentowanych indeksów tym wyższy odsetek firm deklaruje niekorzystne zmiany w obszarze zatrudnienia. Przykładowo wartość -100 uzyskiwana jest w przypadku kiedy 100% firm biorących udział w badaniu sygnalizuje w danym pytaniu redukcję poziomu zatrudnienia. Natomiast wartości dodatnie wyliczanych indeksów oznaczają poprawę sytuacji firm na lokalnym rynku pracy. Im wyższa wartość wskaźnika tym wyższy odsetek przedsiębiorstw deklaruje korzystne zmiany w obrębie zatrudnienia. Przykładowo, wartość 100 dla indeksu zatrudnienia oznacza, że wszystkie badane przedsiębiorstwa potwierdzają wzrost liczby pracujących w badanym okresie. Dodatnia wartość indeksu (różna od 100) oznacza zatem, że odsetek firm deklarujących zwiększenie zatrudnienia przewyższył frakcję przedsiębiorstw sygnalizujących redukcję poziomu omawianej kategorii. Wartość miernika równa 0 oznacza, że odsetek firm deklarujących poprawę sytuacji jest równy odsetkowi firm

sygnalizujących jej pogorszenie lub wszystkie firmy deklarują brak zmian w obszarze zatrudnienia.

W 2015 r. wśród pracodawców zlokalizowanych na terenie powiatu wskaźnik zatrudnienia netto osiągnął wartość **46,25**. Oznacza to, że odsetek firm deklarujących zwiększenie zatrudnienia był wyższy o tyle punktów procentowych od odsetka firm, które zatrudnienie zredukowały. Poniższa tabel prezentuje zróżnicowanie wskazanego wskaźnika z uwzględnieniem wielkich grup zawodów.

Tabela 10 Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2015 roku

Wielkie grupy zawodów	Wskaźnik zatrudnienia netto
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	11,18
Pracownicy biurowi	6,74
Pracownicy przy pracach prostych	11,18
Pracownicy usług i sprzedawcy	10,88
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0,00
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	12,62
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,00
Siły zbrojne	0,00
Specjaliści	12,17
Technicy i inny średni personel	7,20

Największą wartość omawiany wskaźnik osiągnął dla grupy robotników przemysłowych i rzemieślników (12,62) oraz specjalistów (12,17). W przypadku żadnej z grup wskaźnik zatrudnienia netto nie przyjął wartości ujemnej.

Zgodnie z deklaracjami pracodawców w 2015 roku najczęściej w przedsiębiorstwach objętych badaniem zatrudniano osoby z takimi zawodami jak⁹: Doradca klienta, Instruktor fitness, Introligator, Kierownik projektu, Kopacz, Lekarz - specjalista pediatrii, Magazynier, Maszynista maszyn offsetowych, Monter konstrukcji stalowych, Nauczyciel nauczania początkowego, Nauczyciel przedszkola, Nauczyciel techniki w szkole podstawowej, Operator urządzeń oczyszczania ścieków, Opiekun medyczny, Opiekunka dziecięca, Pakowacz ręczny, Pielęgniarka, Pomoc kuchenna, Pozostali murarze i pokrewni, Pozostali

⁹ Źródło: ftp.praca.gov.pl, tabela Analiza zawodów, w których przedsiębiorstwa najczęściej zatrudniały pracowników w bieżącym roku oraz umiejętności i cech kandydatów niezbędnych do pracy w tych zawodach

murarze i pokrewni, Pozostali nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego), Pozostali nauczyciele szkół podstawowych, Pozostali pracownicy do spraw transportu, Pozostali szlifierze narzędzi i polerowacze metali, Robotnik gospodarczy, Spawacz, Sprzedawca, Sprzątaczką biurowa, Stolarz, Technik prac biurowych, Ślusarz.

Badanie przeprowadzone wśród pracodawców obok wskazana zawodów, w których najczęściej zatrudniano pracowników pozwoliło zobaczyć umiejętności i cechy, które według badanych musiał posiadać kandydat, aby móc podjąć pracę w danym zawodzie. Dla każdego z wyżej wymienionych zawodów badani oceniali znaczenie każdej z podanych cech lub umiejętności. W kontekście konkretnego zawodu oceniano każdą z podanych poniżej cech.

- czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim
- dodatkowe uprawnienia
- doświadczenie zawodowe
- komunikacja ustna / komunikatywność
- obsługa komputera i wykorzystanie Internetu
- obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych
- planowanie i organizacja pracy własnej
- przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność
- sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna
- współpraca w zespole
- wykonywanie obliczeń
- wyszukiwanie informacji, analiza i wyciągnięcie wniosków
- wyuczony zawód
- wywieranie wpływu
- zarządzanie ludźmi / przywództwo
- znajomość języków obcych

Analizując strukturę odpowiedzi można zaobserwować, że każdy z powyższych punktów w większości zawodów pozyskał wysoki wskaźnik odpowiedzi. Pracodawcy najniższe wymagania mają w stosunku do kandydatów na stanowisko sprzątaczką biurową, gdzie poza komunikacją ustną/ komunikatywnością, planowaniem i organizacją pracy własnej oraz sprawnością psychofizyczną i psychomotoryczną nie wskazali większej liczby oczekiwań. W związku z tym, iż przytoczenie odpowiedzi dla każdego z zawodów byłoby bardzo obszernym, postanowiono poniżej przedstawić tabelę zbiorczą pokazującą ogólny

wymiar znaczenia poszczególnych cech czy umiejętności uniwersalnych w procesie zatrudniania pracowników.

Tabela 11 Analiza zawodów, w których przedsiębiorstwa najczęściej zatrudniały pracowników w 2015 roku oraz umiejętności i cech kandydatów niezbędnych do pracy w tych zawodach

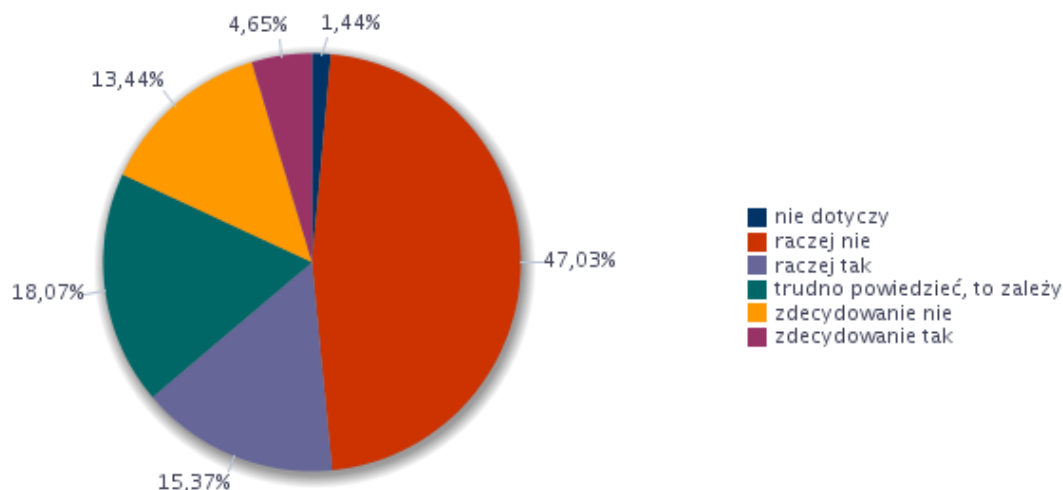
Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
Ogółem (bez względu na zawód)	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	4,95%
	dodatkowe uprawnienia	3,31%
	doświadczenie zawodowe	5,76%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	3,78%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	2,45%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,17%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	5,74%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,09%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	4,16%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	5,43%
	wyuczony zawód	5,27%
	wywieranie wpływu	3,39%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	3,11%
znajomość języków obcych	1,89%	

Najwyższy wskaźnik odpowiedzi, osiągnęły takie cechy jak: komunikacja ustna/komunikatywność, planowanie i organizacja pracy własnej, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna oraz współpraca w zespole.

W większości wymienionych zawodów pracodawcy wysoko ocenili przygotowanie kandydatów do pracy w zawodzie. Najślabiej ocenione zostało przygotowanie osób z zawodem stolarz, natomiast negatywnie mówiono o przygotowaniu do pełnienia roli kierownika projektu (Tabela VIII, Aneks).

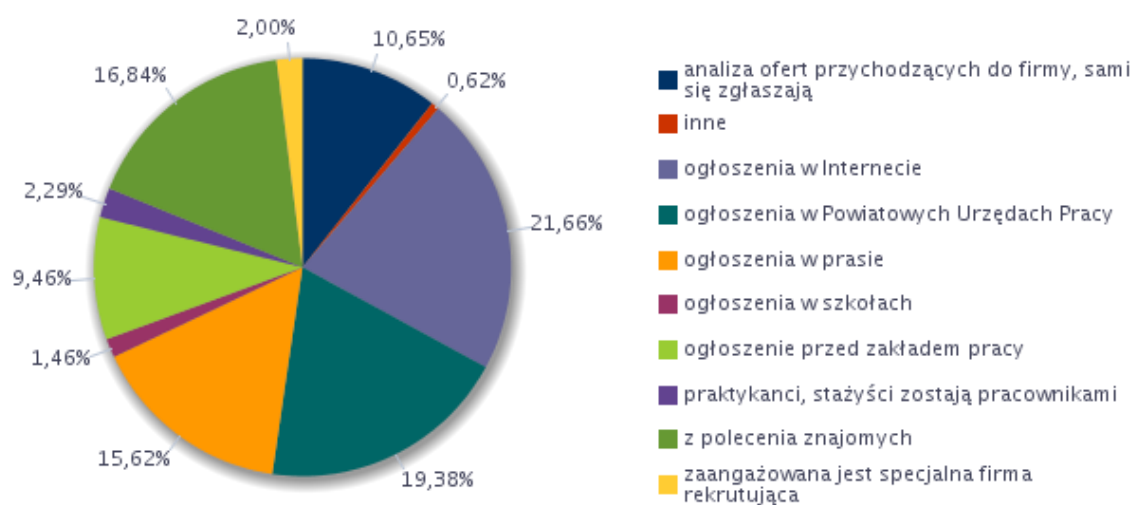
5.4 Pozyskanie nowych pracowników.

Większość pracodawców biorących udział w badaniu nie miało w roku 2015 problemów z pozyskaniem pracowników. Mniejsze lub większe trudności w tym zakresie miał co piąty badany (4,65% udzieliło odpowiedzi „zdecydowanie tak”, 15,37% „raczej tak”).

Wykres 5 Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw deklarujących problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników w 2015 roku.

Firmy poszukując nowych pracowników wykorzystują różne metody pozyskiwania odpowiednich kandydatów. Wykres 6 pokazuje z jakich metod najczęściej korzystają badane podmioty. W 2015 roku do najczęściej stosowanych metod należały ogłoszenia w Internecie, w Urzędzie Pracy, polecenie znajomych oraz ogłoszenia w prasie. Popularne były także: analiza ofert zgłaszanych przez kandydatów do firm oraz zamieszczanie ogłoszeń przed zakładem pracy.

Wykres 6 Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw dotyczących sposobu poszukiwania nowych pracowników

19,38 procent badanych wskazało, że najczęściej podczas szukania kandydatów do pracy korzysta ze wsparcia Powiatowego Urzędu Pracy w Świeciu. Z przeprowadzonych wywiadów wynika, że co dziesiąty badany podmiot większość swoich rekrutacji prowadzi za pośrednictwem urzędu pracy. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 12 Analiza odsetka ofert pracy zgłaszanych do Powiatowego Urzędu Pracy w Świeciu

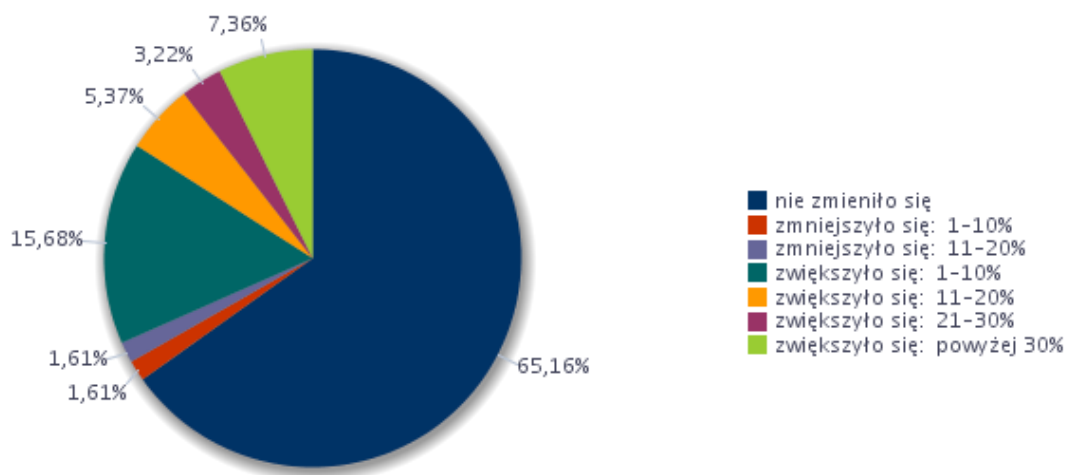
Odsetek ofert pracy zgłaszanych do PUP	Wskaźnik struktury
1-10%	36,09
11-25%	13,60
26-50%	17,79
51-75%	19,28
76-100%	13,25

Pracodawcy uczestniczący w badaniu poszukiwali w 2015 wśród osób bezrobotnych pracowników w zawodach: Sprzedawca, Laborant chemiczny, Opiekun medyczny, Pakowacz ręczny, Stolarz, Pozostali nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego), Technik prac biurowych, Formierz odlewnik, Introligator, Kierowca samochodu dostawczego, Maszynista maszyn offsetowych, Nauczyciel języka obcego, Nauczyciel techniki w szkole podstawowej, Spawacz, Szwaczka maszynowa, Ślusarz, Pozostali nauczyciele szkół podstawowych, Kasjer handlowy, Konsultant/ agent sprzedaży bezpośredniej, Nauczyciel przedszkola, Technik informatyk, Przedstawiciel handlowy, Sprzedawca w stacji paliw, Fotograf, Instruktor fitness, Kopacz, Księgowy, Lektor języka obcego, Murarz, Nauczyciel przedmiotów zawodowych technicznych, Pomoc kuchenna, Rejestratorka medyczna, Robotnik gospodarczy, Sprzedawca w branży mięsnej, Technik administracji.

5.5 Prognoza rynku pracy

65,15 procent badanych pracodawców w 2015 roku przewidywało, że w roku następnym poziom zatrudnienia w ich firmach nie ulegnie zmianie. 31, 63 procent badanych prognozowało, że rok 2016 przyniesie wzrost poziomu zatrudnienia, natomiast 3,22 procent zakładało, że poziom zatrudnienia się zmniejszy. Aż w 15,68 procent przedsiębiorstw zatrudnienie wzrośnie od 1 do 10 procent ilości zatrudnionych pracowników.

Wykres 7 Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 roku

Prognozowany na 2016 rok wskaźnik zatrudnienia netto osiągnął wartość dodatnią **28,41** procent. Sytuacja taka oznacza, że odsetek pracodawców, którzy przewidywali na 2016 rok wzrost zatrudnienia był wyższy od ilości podmiotów planujących zwolnienia z pracy.

Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2016 roku przedstawia poniższa tabela.

Tabela 13 Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2016 roku.

Wielkie grupy zawodów	Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	7,39%
Pracownicy biurowi	1,92%
Pracownicy przy pracach prostych	4,52%
Pracownicy usług i sprzedawcy	10,27%
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	2,96%
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	8,42%
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	2,96%
Siły zbrojne	0,00%
Specjaliści	11,39%
Technicy i inny średni personel	2,96%

Najwyższą wartość omawiany wskaźnik osiągnął dla grupy wielkiej: specjaliści (11,39%) oraz pracownicy usług i sprzedaży (10,27%). W żadnej z wielkich grup zawodów

wskaźnik zatrudnienia netto nie uzyskał wartości ujemnej, co pokazuje, że poziom zatrudnienia w omawianych grupach nie powinien maleć.

Zgodnie z deklaracjami pracodawców w 2016 roku największe zapotrzebowanie będzie dotyczyło osób z następującymi zawodami: Sprzedawca, Pielęgniarka, Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, Operator koparko-ładowarki, Pozostali nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego), Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani, Psycholog, Spawacz, Zaopatrzeniowiec, Ślusarz, Technik prac biurowych, Doradca klienta, Monter konstrukcji stalowych, Stolarz, Cieśla, Kasjer w zakładzie pracy, Lekarz - specjalista zdrowia publicznego, Lektor języka obcego, Nauczyciel nauczania początkowego, Operator maszyn czyszczących, Pielęgniarka - specjalista pielęgniarstwa rodzinnego, Pozostali kierownicy do spraw sportu, rekreacji i rozrywki, Pozostali murarze i pokrewni, Przedstawiciel handlowy, Rejestratorka medyczna, Robotnik leśny, Trener osobisty (coach, mentor, tutor), Zbrojarz.

Podkreślić należy, że pracodawcy planujący w 2016 roku zatrudnienie, obok kwalifikacji formalnych od kandydatów do pracy oczekiwać będą także cech i umiejętności pozwalających na swobodne wykonywanie zawodu. Należą do nich m.in. współpraca w zespole, komunikacja ustna/ komunikatywność, planowanie i organizacja pracy własnej, znajomość języków obcych. Tabela IX (Aneks) pokazuje umiejętności i cechy potencjalnych pracowników.

Podsumowanie

1. Na koniec 2015 roku stopa bezrobocia w powiecie świeckim wynosiła 12,4%. W stosunku do poprzednich lat nastąpił znaczny spadek poziomu bezrobocia.
2. Osoby bezrobotne na terenie powiatu świeckiego to przede wszystkim sprzedawcy sklepowi – ekspedienci (630 osób), gospodarze budynków (255) oraz robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani (163), robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym (129), kucharze (126), pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i pokrewne (103).
3. Na terenie powiatu świeckiego długotrwałym bezrobociem zagrożone są osoby posiadające kwalifikacje w zawodach: rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy (wskaźnik długotrwałego bezrobocia - 72,57), technicy i inny średni personel (59,80) oraz pracownicy usług i sprzedawcy (59,73).
4. Największa dostępność ofert pracy, a tym samym szansa na podjęcie zatrudnienia w roku 2015 istniała w zawodach: doradcy finansowi i inwestycyjni (wskaźnik dostępności ofert pracy - 0,06), kierownicy do spraw budownictwa (0,25), inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji (0,28), instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej (0,32), monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków (0,50), nauczyciele kształcenia zawodowego (0,90), tynkarze i pokrewni (0,97).
5. Co dziesiąty bezrobotny zarejestrowany w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Świeciu nie posiada zawodu zdobytego w toku kształcenia lub doświadczenia zawodowego.
6. W 2015 roku na terenie powiatu świeckiego szkoły ponadgimnazjalne ukończyło 783 absolwentów. Największą grupę stanowili absolwenci liceów ogólnokształcących (443 osób, 56,58 % ogółu) oraz techników (172 osób, 21,97% ogółu).
7. Zawodem generującym bezrobocie wśród absolwentów jest sprzedawca.
8. Blisko połowa pracodawców biorących udział w badaniu zadeklarowała wzrost zatrudnienia w 2015 roku. Wskaźnik zatrudnienia netto osiągnął wartość 46,25.
9. 65,15 procent badanych przedsiębiorstw w 2015 roku przewidywało, że w roku następnym poziom zatrudnienia w ich firmach nie ulegnie zmianie. 31,63 procent badanych prognozowało, że rok 2016 przyniesie wzrost poziomu zatrudnienia,

natomiast 3,22 procent zakładało, że poziom zatrudnienia się zmniejszy. Prognozowany na 2016 rok wskaźnik zatrudnienia netto osiągnął wartość dodatnią 28,41 procent.

Aneks statystyczny

Dane źródłowe niezbędne do opracowania Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych za 2015 rok pochodzą z serwera <ftp.praca.gov.pl>. Ich ostatnia aktualizacja została wykonana w kwietniu 2016r.

Podczas wykonania ww. opracowania posłużono się wskazówkami zawartymi w Opracowaniu nowych zaleceń metodycznych pn. „Prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”, Instytut Nauk Społeczno – ekonomicznych, Łódź 2012 oraz w informacji z Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu, „Przygotowanie powiatowego rocznego monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych – założenia nowej metodologii i praktyczne wskazówki”, Toruń 2016

Spis map.

Mapa 1 Stopa bezrobocia w województwie kujawsko - pomorskim (stan na dzień 31.12.2015r.) 10

Spis tabel.

Tabela 1 Identyfikacja zawodów deficytowych i nadwyżkowych	6
Tabela 2 Liczba nowych rejestracji osób bezrobotnych oraz liczba osób wyłączonych z ewidencji bezrobotnych w latach 2014 i 2015.	11
Tabela 3 Najliczniejsze grupy osób zarejestrowanych w PUP Świecie – stan na dzień 31.12.2014r. oraz dzień 31.12.2015r.	12
Tabela 4 Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone do Powiatowego Urzędu Pracy w Świeciu w latach 2014 i 2015.	13
Tabela 5 Bezrobotni bez zawodu w 2015 roku.	16
Tabela 6 Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2015 roku.	17
Tabela 7 Ranking elementarnych grup zawodów zrównoważonych w 2015 roku.	18
Tabela 8 Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2015 roku.	19
Tabela 9 Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2015 roku	22
Tabela 10 Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2015 roku.	28
Tabela 11 Analiza zawodów, w których przedsiębiorstwa najczęściej zatrudniały pracowników w 2015 roku oraz umiejętności i cech kandydatów niezbędnych do pracy w tych zawodach	30
Tabela 12 Analiza odsetka ofert pracy zgłaszanych do Powiatowego Urzędu Pracy w Świeciu.	32
Tabela 13 Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2016 roku.	33

Spis tabel zamieszczonych w aneksie statystycznym

Aneks. Tabela I Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2015 roku według wielkich grup zawodów.	1
Aneks. Tabela II Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2015 roku według elementarnych grup zawodów.	2
Aneks. Tabela III Oferty pracy w 2015 roku.	6

Aneks. Tabela IV Ranking elementarnych grup zawodów w 2015 roku.	7
Aneks. Tabela V Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów.....	7
Aneks. Tabela VI Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych w 2015 roku.	9
Aneks. Tabela VII Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według elementarnej grupy zawodów w 2015 roku.	10
Aneks. Tabela VIII Analiza oceny przygotowania kandydatów do pracy w zawodach, w których pracodawcy zwiększyli zatrudnienie w badanym roku.	11
Aneks. Tabela IX Umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których firma planuje zatrudnić.	12

Aneks. Tabela II Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2015 roku według elementarnych grup zawodów.

Kod grupy zawodów	Elementarne grupy zawodów	Bezrobotni ogółem			Bezrobotni absolwenci		Bezrobotni długotrwale	Napływ ofert pracy w okresie		Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba ofert pracy	Mierniki			
		napływ w okresie	odpływ w okresie	stan na koniec okresu	stan na koniec okresu	udział w % do ogółem bezrobotnych		stan na koniec okresu	CBOP (PUP+OHP+EURES)					Internet	wskaznik dostępności ofert pracy	wskaznik długotrwałego bezrobocia	wskaznik płynności bezrobotnych
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	879	980	630	36	5,71	380	327	0	59,02	46,79	667,58	27,25	24,50	89,74	1,11	0,16
5153	Gospodarze budynków	378	421	255	0	0,00	163	325	0	89,23	64,31	254,08	28,08	9,05	88,00	1,11	0,07
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	301	333	163	1	0,61	78	141	0	46,81	39,01	168,25	11,75	14,32	78,26	1,11	0,04
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	291	352	129	0	0,00	57	107	0	47,66	22,43	146,33	11,92	12,28	76,79	1,21	0,04
5120	Kucharze	160	200	126	11	8,73	89	49	0	61,22	36,73	136,92	6,08	22,51	75,00	1,25	0,03
9112	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	133	154	103	0	0,00	67	76	0	52,63	44,74	111,75	6,33	17,64	70,63	1,16	0,03
4110	Pracownicy obsługi biurowej	185	183	86	1	1,16	29	183	0	86,34	72,13	87,25	18,25	4,78	68,18	0,99	0,02
7222	Ślusarze i pokrewni	143	168	82	2	2,44	51	86	0	26,74	15,12	90,67	15,17	5,98	66,67	1,17	0,02
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	120	147	82	1	1,22	45	93	0	73,12	34,41	95,25	13,75	6,93	66,67	1,23	0,03
5141	Fryzjerzy	111	128	79	12	15,19	46	16	0	100,00	56,25	82,33	1,33	61,75	65,31	1,15	0,02
7511	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	152	166	67	1	1,49	30	121	12	2,48	1,65	72,42	11,08	6,53	65,05	1,09	0,02

Kod grupy zawodów	Elementarne grupy zawodów	Bezrobotni ogółem			Bezrobotni absolwenci		Bezrobotni długotrwale	Napływ ofert pracy w okresie		Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba ofert pracy	Mierniki			
		napływ w okresie	odpływ w okresie	stan na koniec okresu	stan na koniec okresu	udział w % do ogółem bezrobotnych		stan na koniec okresu	CBOP (PUP+OHP+EURES)					Internet	wskaznik dostępności ofert pracy	wskaznik długotrwalego bezrobocia	wskaznik płynności bezrobotnych
9321	Ręczni pakowacze i znakowacze	128	154	63	0	0,00	37	35	0	42,86	40,00	77,33	3,92	19,74	63,92	1,20	0,02
7112	Murarze i pokrewni	107	141	56	2	3,57	33	31	1	54,84	16,13	65,92	5,67	11,63	62,96	1,32	0,02
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	71	107	56	0	0,00	43	29	0	55,17	34,48	69,33	3,42	20,29	62,20	1,51	0,02
9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	64	78	49	0	0,00	32	5	0	80,00	0,00	49,75	0,42	119,40	60,32	1,22	0,01
4321	Magazynierzy i pokrewni	76	71	43	1	2,33	21	168	0	24,40	14,88	37,17	19,00	1,96	58,93	0,93	0,01
9412	Pomoce kuchenne	50	45	41	1	2,44	21	59	0	77,97	59,32	37,25	4,92	7,58	58,73	0,90	0,01
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	100	124	39	8	20,51	15	27	0	66,67	29,63	49,25	2,25	21,89	58,33	1,24	0,01
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	12	27	39	0	0,00	35	5	0	20,00	20,00	42,42	0,42	101,80	58,23	2,25	0,01
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	60	87	36	4	11,11	27	0	0		0,00	49,33	0,00		55,00	1,45	0,01
5413	Pracownicy ochrony osób i mienia	69	80	32	2	6,25	12	11	0	27,27	0,00	33,00	0,92	36,00	55,00	1,16	0,01
5131	Kelnerzy	34	48	27	0	0,00	18	52	0	46,15	34,62	30,33	4,33	7,00	54,88	1,41	0,01
7131	Malarze budowlani i pokrewni	37	51	27	1	3,70	17	20	0	35,00	15,00	30,33	2,67	11,37	52,00	1,38	0,01

Kod grupy zawodów	Elementarne grupy zawodów	Bezrobotni ogółem			Bezrobotni absolwenci		Bezrobotni długotrwale	Napływ ofert pracy w okresie		Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba ofert pracy	Mierniki			
		napływ w okresie	odpływ w okresie	stan na koniec okresu	stan na koniec okresu	udział w % do ogółem bezrobotnych		stan na koniec okresu	CBOP (PUP+OHP+EURES)					Internet	wskaznik dostępności ofert pracy	wskaznik długotrwalego bezrobocia	wskaznik płynności bezrobotnych
5230	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	45	58	26	0	0,00	12	16	0	12,50	6,25	30,42	1,33	22,81	51,22	1,29	0,01
7126	Hydraulicy i monterzy rurociągów	57	60	26	3	11,54	12	9	0	22,22	11,11	25,92	1,75	14,81	50,00	1,05	0,01
9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	42	41	26	1	3,85	13	13	0	69,23	69,23	23,75	1,08	21,92	48,84	0,98	0,01
6113	Ogrodnicy	36	44	25	0	0,00	13	12	0	25,00	25,00	21,58	1,00	21,58	47,85	1,22	0,01
6130	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	21	39	25	0	0,00	22	2	0	100,00	100,00	32,58	0,17	195,50	47,83	1,86	0,01
7411	Elektrycy budowlani i pokrewni	62	68	25	5	20,00	10	36	0	27,78	2,78	23,25	13,00	1,79	46,15	1,10	0,01
8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	63	66	25	0	0,00	8	43	0	2,33	0,00	24,58	13,58	1,81	46,15	1,05	0,01
6210	Robotnicy leśni i pokrewni	24	28	24	0	0,00	14	6	0	66,67	0,00	21,00	0,50	42,00	45,00	1,17	0,00
7132	Lakiernicy	36	38	24	1	4,17	16	18	0	33,33	16,67	23,08	1,50	15,39	44,78	1,06	0,01
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	33	40	23	0	0,00	18	2	0	50,00	0,00	25,83	0,17	155,00	44,19	1,21	0,01
9333	Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów	43	44	23	0	0,00	11	12	0	8,33	0,00	26,00	1,00	26,00	40,00	1,02	0,01
3412	Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej	46	60	22	0	0,00	15	44	0	72,73	70,45	29,25	3,67	7,98	38,46	1,30	0,01

Kod grupy zawodów	Elementarne grupy zawodów	Bezrobotni ogółem			Bezrobotni absolwenci		Bezrobotni długotrwale	Napływ ofert pracy w okresie		Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba ofert pracy	Mierniki			
		napływ w okresie	odpływ w okresie	stan na koniec okresu	stan na koniec okresu	udział w % do ogółem bezrobotnych		stan na koniec okresu	CBOP (PUP+OHP+EURES)					Internet	wskaznik dostępności ofert pracy	wskaznik długotrwałego bezrobocia	wskaznik płynności bezrobotnych
3322	Przedstawiciele handlowi	30	38	20	0	0,00	11	22	15	40,91	22,73	23,00	4,08	5,63	37,50	1,27	0,01
3331	Spedytorzy i pokrewni	61	62	20	9	45,00	7	3	0	66,67	66,67	21,50	0,25	86,00	35,00	1,02	0,01
3512	Technicy wsparcia informatycznego i technicznego	39	37	20	9	45,00	9	5	0	60,00	40,00	16,92	0,42	40,60	33,72	0,95	0,00
8322	Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	52	60	20	0	0,00	11	56	0	48,21	12,50	22,92	5,67	4,04	32,00	1,15	0,01

Aneks. Tabela III Oferty pracy w 2015 roku.

Nazwa wielkiej grupy zawodów	PUP	Internet	Razem
w liczbach bezwzględnych			
Ogółem	3115	131	3246
PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY	12	21	33
SPECJALIŚCI	114	73	187
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	185	17	202
PRACOWNICY BIUROWI	420	3	423
PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	864	-	864
ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	39	-	39
ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	743	16	759
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	252	-	252
PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	486	1	487
wskaźnik struktury według źródeł			
Ogółem			
PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY	36,36%	63,64%	100%
SPECJALIŚCI	60,96%	39,04%	100%
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	91,58%	8,42%	100%
PRACOWNICY BIUROWI	99,29%	0,71%	100%
PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	100,00%	-	100%
ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	100,00%	-	100%
ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	97,89%	2,11%	100%
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	100,00%	-	100%
PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	99,79%	0,21%	100%
wskaźnik struktury wg grup w poszczególnych źródłach			Wskaźnik zróżnicowania (PUP vs. Internet)
Ogółem	100,00%	100,00%	
PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY	0,39%	16,03%	0,02
SPECJALIŚCI	3,66%	55,73%	0,07
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	5,94%	12,98%	0,46
PRACOWNICY BIUROWI	13,48%	2,29%	5,89
PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	27,74%	-	-
ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	1,25%	-	-
ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	23,85%	12,21%	1,95
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	8,09%	-	-
PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	15,60%	0,76%	20,44

Aneks. Tabela IV Ranking elementarnych grup zawodów w 2015 roku.

MAKSYMALNA NADWYŻKA		
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba bezrobotnych
3119	Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	14
8156	Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni	4
3312	Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni	3
6122	Hodowcy drobiu	2
8350	Marynarze i pokrewni (z wyłączeniem sił zbrojnych)	1

Aneks. Tabela V Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów.

Wielka grupa zawodów	STRONA POPYTOWA RYNKU PRACY	
	Umiejętności i uprawnienia wymagane w ofertach pracy	Odsetek ofert pracy (%)*
PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY	Wykonywanie obliczeń	61,90
	Wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	57,14
	Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	23,81
	Komunikacja ustna/ komunikatywność	19,05
	Planowanie i organizacja pracy własnej	19,05
SPECJALIŚCI	Znajomość języków obcych	15,07
	Planowanie i organizacja pracy własnej	14,74
	Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	10,96
	Współpraca w zespole	9,62
	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	8,97
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	Komunikacja ustna/ komunikatywność	11,81
	Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	8,33
	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25
	Wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	5,88
	Zarządzanie ludźmi/ przywództwo	5,88
PRACOWNICY BIUROWI	Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	9,49
	Komunikacja ustna/ komunikatywność	7,51
	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	2,80
	Współpraca w zespole	2,00
	Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	1,20
PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	Komunikacja ustna/	5,17

	komunikatywność	
	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	4,99
	Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	1,43
	Współpraca w zespole	1,43
	Planowanie i organizacja pracy własnej	1,25
ROBOTNICZY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	5,15
	Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	2,21
	Współpraca w zespole	1,23
	Komunikacja ustna/komunikatywność	0,51
	Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	0,26
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	3,90
	Wykonywanie obliczeń	1,30
	Współpraca w zespole	1,30
	Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,65
PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	9,64
	Współpraca w zespole	2,81
	Planowanie i organizacja pracy własnej	2,80
	Komunikacja ustna/komunikatywność	2,41
	Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,40

* Odsetek ofert pracy liczony jest jako iloraz napływu ofert pracy, w których dana umiejętność lub uprawnienie jest wymagań do całkowitego napływu ofert pracy w ramach danej wielkiej grupy zawodów (CBOP+Internet).

Aneks. Tabela VI Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych w 2015 roku.

Zawody deficytowe		
Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
1323	Kierownicy do spraw budownictwa	0
2141	Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	0
2412	Doradcy finansowi i inwestycyjni	0
3423	Instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej	0
7111	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	0
Zawody nadwyżkowe		
Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
2440	Specjaliści do spraw rynku nieruchomości	0
3119	Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	0
3312	Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni	0
4120	Sekretarki (ogólne)	0
4412	Listonosze i pokrewni	0
6122	Hodowcy drobiu	0
8156	Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni	0
8160	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	0
8350	Marynarze i pokrewni (z wyłączeniem sił zbrojnych)	0
9412	Pomoce kuchenne	0
Zawody zrównoważone		
Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
3251	Asystenci dentystyczni	0
7123	Tynkarze i pokrewni	0

Źródło: System Informacji Oświatowej MEN o liczbie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych zawodów i specjalności

Aneks. Tabela VII Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według elementarnej grupy zawodów w 2015 roku.

Nazwa elementarnej grupy zawodów	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów**	Liczba bezrobotnych	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	koniec grudnia roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku sprawozdawczego
Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	58	58	27	191	46,55%	14,14%
Spedytorzy i pokrewni	47	47	9	17	19,15%	52,94%
Technicy wsparcia informatycznego i technicznego	34	34	8	16	23,53%	50,00%
Pomocniczy personel medyczny	27	27	2	12	7,41%	16,67%
Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	20	20	4	13	20,00%	30,77%
Mechanicy pojazdów samochodowych	19	19	8	35	42,11%	22,86%
Elektrycy budowlani i pokrewni	15	15	5	18	33,33%	27,78%
Fryzjerzy	12	12	10	47	83,33%	21,28%
Ślusarze i pokrewni	10	10	1	47	10,00%	2,13%
Technicy mechanicy	8	8	5	18	62,50%	27,78%
Kucharze	7	7	5	71	71,43%	7,04%
Murarze i pokrewni	5	5	2	20	40,00%	10,00%
Recepcjoniści hotelowi	4	4	2	11	50,00%	18,18%
Stolarze meblowi i pokrewni	4	4	2	38	50,00%	5,26%
Hydraulicy i monterzy rurociągów	3	3	1	4	33,33%	25,00%
Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	3	3	1	21	33,33%	4,76%
Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	3	3	0	17	0,00%	0,00%
Technicy nauk	3	3	0	2	0,00%	0,00%

Nazwa elementarnej grupy zawodów	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów** koniec grudnia roku sprawozdawczego	Liczba bezrobotnych koniec grudnia roku sprawozdawczego	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%) koniec grudnia roku sprawozdawczego	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych koniec grudnia roku sprawozdawczego
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*				
chemicznych, fizycznych i pokrewni						
Piekarze, cukiernicy i pokrewni	2	2	0	26	0,00%	0,00%
Technicy elektronicy i pokrewni	2	2	0	1	0,00%	0,00%
Elektromechanicy i elektromonterzy	1	1	1	14	100,00%	7,14%

Aneks. Tabela VIII Analiza oceny przygotowania kandydatów do pracy w zawodach, w których pracodawcy zwiększyli zatrudnienie w badanym roku.

Zawód	Wskaźnik struktury odpowiedzi (bardzo dobrze, raczej dobrze)	Wskaźnik struktury odpowiedzi (bardzo źle, raczej źle)	Dobrze vs. źle
Doradca klienta	100,00%	0,00%	100,00%
Instruktor fitness	100,00%	0,00%	100,00%
Introrigator*	0,00%	0,00%	0,00%
Kierownik projektu	0,00%	100,00%	-100,00%
Kopacz	0,00%	0,00%	0,00%
Lekarz - specjalista pediatrii	100,00%	0,00%	100,00%
Magazynier	100,00%	0,00%	100,00%
Maszynista maszyn offsetowych	0,00%	0,00%	0,00%
Monter konstrukcji stalowych	100,00%	0,00%	100,00%
Nauczyciel nauczania początkowego	100,00%	0,00%	100,00%
Nauczyciel przedszkola	100,00%	0,00%	100,00%
Nauczyciel techniki w szkole podstawowej	0,00%	0,00%	0,00%
Operator urządzeń oczyszczania ścieków	100,00%	0,00%	100,00%
Opiekun medyczny*	100,00%	0,00%	100,00%
Opiekunka dziecięca*	100,00%	0,00%	100,00%
Pakowacz ręczny	100,00%	0,00%	100,00%
Pielęgniarka	100,00%	0,00%	100,00%
Pomoc kuchenna	100,00%	0,00%	100,00%
Pozostali murarze i pokrewni	0,00%	0,00%	0,00%
Pozostali nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	0,00%	0,00%	0,00%
Pozostali nauczyciele szkół podstawowych	65,42%	0,00%	65,42%
Pozostali pracownicy do spraw transportu	100,00%	0,00%	100,00%
Pozostali szlifierze narzędzi	0,00%	0,00%	0,00%

Zawód	Wskaźnik struktury odpowiedzi (bardzo dobrze, raczej dobrze)	Wskaźnik struktury odpowiedzi (bardzo źle, raczej źle)	Dobrze vs. źle
i polerowacze metali			
Robotnik gospodarczy	55,09%	0,00%	55,09%
Spawacz	0,00%	0,00%	0,00%
Sprzedawca*	100,00%	0,00%	100,00%
Sprzątaczką biurową	100,00%	0,00%	100,00%
Stolarz*	72,24%	27,76%	44,47%
Technik prac biurowych*	50,00%	0,00%	50,00%
Ślusarz*	0,00%	0,00%	0,00%

Aneks. Tabela IX Umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których firma planuje zatrudnić.

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
Cieśla*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
znajomość języków obcych	0,00%	
Kasjer w zakładzie pracy	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
znajomość języków obcych	6,25%	
Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
	Lekarz - specjalista zdrowia publicznego	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim
dodatkowe uprawnienia		6,25%
doświadczenie zawodowe		6,25%
komunikacja ustna / komunikatywność		6,25%
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		6,25%
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych		0,00%
planowanie i organizacja pracy własnej		6,25%
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		6,25%
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		6,25%
współpraca w zespole		6,25%
wykonywanie obliczeń		0,00%
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		6,25%
wyuczony zawód		6,25%
wywieranie wpływu		0,00%
zarządzanie ludźmi / przywództwo		0,00%
znajomość języków obcych	0,00%	
Lektor języka obcego	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
znajomość języków obcych	6,25%	
Operator koparko-ładowarki	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	0,00%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
znajomość języków obcych	0,00%	
Operator maszyn czyszczących	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Pielęgniarka - specjalista pielęgniarstwa rodzinnego	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	
znajomość języków obcych	0,00%	
Pozostali kierownicy do spraw sportu, rekreacji i rozrywki	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%	
znajomość języków obcych	6,25%	
Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	
znajomość języków obcych	0,00%	
Przedstawiciel handlowy	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
	Psycholog	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim
dodatkowe uprawnienia		6,25%
doświadczenie zawodowe		6,25%
komunikacja ustna / komunikatywność		6,25%
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		6,25%
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych		0,00%
planowanie i organizacja pracy własnej		6,25%
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		6,25%
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		6,25%
współpraca w zespole		6,25%
wykonywanie obliczeń		0,00%
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		6,25%
wyuczony zawód		6,25%
wywieranie wpływu		6,25%
zarządzanie ludźmi / przywództwo		0,00%
znajomość języków obcych	0,00%	
Rejestratorka medyczna	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
znajomość języków obcych	6,25%	
Robotnik leśny	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
Technik prac biurowych*	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	3,13%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	3,13%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	3,13%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
Trener osobisty (coach, mentor, tutor)	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	6,25%
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
Zaopatrzeniowiec	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	0,00%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
Zbrojarz	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	6,25%
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%	
współpraca w zespole	6,25%	

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi	
	wykonywanie obliczeń	6,25%	
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%	
	wyuczony zawód	6,25%	
	wywieranie wpływu	0,00%	
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	
	znajomość języków obcych	0,00%	
Ślusarz*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%	
	dodatkowe uprawnienia	6,25%	
	doświadczenie zawodowe	6,25%	
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%	
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%	
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%	
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%	
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%	
	współpraca w zespole	6,25%	
	wykonywanie obliczeń	6,25%	
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	
	Ślusarz*	wyuczony zawód	6,25%
		wywieranie wpływu	0,00%
zarządzanie ludźmi / przywództwo		0,00%	
znajomość języków obcych		0,00%	
Ogółem (bez względu na zawód)	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	4,95%	
	dodatkowe uprawnienia	3,31%	
	doświadczenie zawodowe	5,76%	
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%	
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	3,78%	
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	2,45%	
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,17%	
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	5,74%	
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,09%	
	współpraca w zespole	6,25%	
	wykonywanie obliczeń	4,16%	
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	5,43%	
	wyuczony zawód	5,27%	
	wywieranie wpływu	3,39%	
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	3,11%	
	znajomość języków obcych	1,89%	